

کارنامه
اندیشمندان

فرزاد نعمتی

خبرنگار گروه فرهنگ

۱۳ اسفندماه ۱۴۰۲ و در دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران، مراسمی با عنوان «نقد و بررسی آراء و اندیشه سیاسی دکتر سیدجواد طباطبایی» برگزار شد. برگزارکنندگان این مراسم، کانون های ایرانشناسی دانشگاه تهران و دانشکده حقوق و علوم سیاسی این دانشگاه بودند و در این مراسم مهدی فدایی مهربانی، جهانگیر معینی و حجت کاظمی، اعضای هیئت علمی گروه علوم سیاسی دانشگاه تهران، احمد بستانی، عضو هیئت علمی دانشگاه خوارزمی و اسماعیل مطلوب کاری، پژوهشگر تاریخ باستان به ایراد سخنرانی پرداختند. در ادامه به دلیل کمبود فضا برای انعکاس تمام سخنرانی ها، مشروح سخنرانی دکتر جهانگیر معینی علمداری تقدیم خوانندگان خواهد شد.

من به دو دلیل موضوع سخنرانی خود را نسبت اندیشه طباطبایی با اندیشه غرب انتخاب کردم. اول اینکه دکتر طباطبایی در آموزش دانش سیاسی غرب، دین بزرگی به جامعه علمی و دانشگاه تهران دارد و حضور او و کلاس هایش، راهگشای بسیاری از هم دوره ای های من بود. دلیل دوم اما این است که به اندازه کافی درباره سهم سیدجواد طباطبایی در معرفی اندیشه سیاسی غرب در ایران (نه صرفاً به معنای تاریخ اندیشه، بلکه به معنای توجه به امهات بحث به خصوص در حوزه مربوط به چیستی سیاست) صحبت نشده است. چه تفاوتی وجود دارد میان طباطبایی با بخش بزرگی از مدرسان اندیشه سیاسی در ایران در حوزه غرب؟ طباطبایی مانند سایر کارهایش در این حوزه هم معرفی ساده و سراسر اندیشه ها را کار فرعی خود تلقی می کرد و بیشتر تمایل داشت ایرانیان را با امهات بحث آشنا کند. البته متأسفانه او هیچ کتاب مستقلی درباره ماهیت امر سیاسی ننوشت و این برای من بسیار تعجب برانگیز است، چون براساس سال ها دانشجوی آکادمیک ایشان بودن، متوجه شده بودم که او دغدغه ای بسیار اساسی دارد که برای دانشجویانش توضیح بدهد که بنیاد شکل گیری امر سیاسی در غرب چیست؟ و بدین وسیله به جای آنکه به معرفی فیلسوفان اکتفا کند، ما را با ذات سیاست آشنا کند. این بسیار اهمیت دارد زیرا طباطبایی بعدتر درگیر برخی جدال های بیرون از دانشگاه شد. در آن روزهای دانشجویی ما، اصلاً این منازعه ها محلی از اعراب نداشت و هدف ما و او، آموزش بود. در ادامه می گویم که او در این آموزش به دنبال انتقال چه نکاتی به دانشجویانش بود؛ نکاتی که من هیچ گاه به طور صریح در هیچ کدام از آثارش ندیدم و بیشتر براساس شاگردی به این نکات رسیدم و البته بر روحیه و طرز تدریس اثری جدی نیز بر جای گذاشت.

تفاوت های طباطبایی در بحث از غرب و ایران

شبیوه ورود طباطبایی به مباحث اندیشه غرب را البته نمی توان با بحث هایی که در حوزه ایرانشهری مطرح کرد، از یک جنس دانست. همین هم اندکی کار من را مشکل می کند، چون احتمالاً ذهن شما مدام می رود روی همین بخش. در این دوران اولیه، طباطبایی گوشه گیر بود و چندان در عرصه عمومی حضور نداشت. منظوم سال های ۱۳۶۹ تا ۱۳۷۴ و قبل از اخراج ایشان است. چیزی که در آن دوران من متوجه شدم این بود که طباطبایی غرب را به خاطر غرب یا تقلید کردن دنبال نمی کرد، بلکه او دنبال این بود که دریابد چگونه می توان براساس تجربه های غربی که اتفاقاً تأییدش نیز می کرد، می توان در ایران اندیشه سیاسی غربی را تاسیس کرد؟ در این میان چیزی که از نوشته های او بر می آمد، این است که او خود را با کسانی چون افلاطون و فارابی مقایسه می کرد؛ یا این تفاوت که او نظیر

مسئله اصلی ما همچنان مدرنیته است

گفتاری از جهانگیر معینی علمداری درباره نسبت اندیشه سیدجواد طباطبایی با اندیشه غرب

نگاه
کارشناس

چیزی درباره سیاست هست که معمولاً به یک اندازه در روایت های آکادمیک یا روشنفکرانه ما در ایران مغفول می ماند. مسئله مهمی که به نظر می رسد حتی نزدیک شدن به آن می تواند زمینه ساز یک جور سوء تفاهم بنیادین درباره کسی که درباره آن صحبت می کند، باشد؛ نظم مستقر به عنوان نقطه عزم سیاست، این مسئله احتمالاً به خاطر وسواس اخلاقی ما به عنوان مردم درباره سیاست است؛ وسواسی که در مجموعه ای از تجربیات تاریخی ما در ایران و البته شیوه خاص آموزش دانش سیاسی در دانشگاه های ایرانی ریشه دارد. ما عادت کرده ایم که رابطه مستقیمی بین حقیقت و سیاست

برقرار کنیم. احتمالاً به همین دلیل است که سیاست برای ما به میدان بازی خیر و شر تبدیل شده است. در این دوانگاری هستی شناختی رادیکال، نظم مستقر، نماینده شر مطلق و شورش نماینده خیر مطلق است. این دوانگاری هستی شناختی رادیکال، یک بنیان مفهومی دیگر هم دارد که به همان اندازه آنتاگونیستی است. براساس این دوانگاری، بنیادین تر سکه سیاست به نقش مردم ضرب شده یا به چهره دولت «آلوده شده است». در چنین برداشتی یا با شکلی از دولت گرایی رادیکال سروکار پیدا می کنیم که سیاست را به عنوان میدان عمل دولت می فهمد؛

مینا زحمتکش

دانش آموخته علوم سیاسی
دانشگاه فردوسی مشهدصدای ماندگار خاطرات
در بستر بیماری

منوچهر والی زاده، مدیر دوبلاژ و دوبلور با سابقه و خالق صداهایی ماندگار، شامگاه دوشنبه، ۱۴ اسفندماه در بخش آی سی یو بیمارستان لاله بستری شد. مهر ضمن اعلام این خبر نوشت، همسر او، میترا کیانی در توضیح آن چه رخ داد از ابتلای والی زاده به سرماخوردگی پس از شرکت در مراسم تشییع پیکر پرویز ربیعی، دوبلور با سابقه گفت. والی زاده که پس از این اتفاق دچار افت فشار و کمبود اکسیژن شد، چند باری در منزل مورد معاینه قرار گرفت تا اینکه با تشخیص پزشک، در بیمارستان بستری شد. همسر او در تشریح آخرین وضعیت این دوبلور پیشکسوت اعلام کرد، پزشکان گفته اند اگر مشکل خاصی نباشد، می تواند طی یکی، دو روز آینده مرخص شود و فعلاً منتظر جواب آزمایش ها هستند. منوچهر والی زاده، متولد چهارم تیرماه ۱۳۱۹، گرچه نقش شخصیت های زیادی در سینمای جهان را دوبله کرده است ولی به قول خودش مردم وقتی صدایش را می شنوند، بیش از هر چیز یاد «لوک خوش شانس» می افتند.

واکنش رضا میرکریمی
به حکم شروین حاجی پور

پس از ابلاغ حکم شروین حاجی پور و محکومیت او به سه سال و ۸ ماه زندان، افراد زیادی نسبت به این ماجرا واکنش نشان دادند. خبرآنلاین ضمن اعلام این خبر نوشت، یکی از این افراد رضا میرکریمی، کارگردان سینما بود که در واکنش به حواشی پیش آمده برای شروین حاجی پور، خطاب به این هنرمند در استوری اینستاگرامش نوشت: «کاش با افتخار قلمی داشتم که تو برایش می خواندی». آخرین فیلم ساخته شده توسط رضا میرکریمی، «نگهبان شب» است. شروین حاجی پور روز جمعه ۱۱ اسفندماه با انتشار رأی دادگاه در صفحه اینستاگرامش از زور برداشتن خود با اتهامات «تبلیغ علیه نظام» و «اغوا و تحریک مردم به اغتشاشات به قصد برهم زدن امنیت کشور» خبر داد. او بابت اتهام اول به ۸ ماه و برای اتهام دوم به ۳ سال حبس محکوم شده است. از جمله سایر محکومیت های او؛ دو سال ممنوعیت خروج از کشور، خلاصه نویسی دو کتاب از شهید مرتضی مطهری و آیت الله عبدالله جوادی آملی، ساخت موسیقی درباره جنایات آمریکا و... است.

هوش مصنوعی در تولید تصویر
خراب کرد

سرگی برین، یکی از بنیان گذاران گوگل، در صحبت با جمعی از علاقه مندان به هوش مصنوعی، به مشکلات تولید تصویر در چینیای اشاره کرد و گفت، گوگل بی شک در این زمینه خراب کرده است. او همچنین اعلام کرد که به بازنشستگی خود پایان می دهد و به کار در این شرکت بازمی گردد، چرا که به اعتقاد او دوران هوش مصنوعی بسیار هیجان انگیز است. دیجیاتو ضمن اعلام این خبر نوشت براساس گزارش CNBC، سرگی برین درباره مشکلات راه اندازی بخش تولید تصویر چینیای گفت که گوگل قطعاً در تولید تصویر به مشکل خورده و او فکر می کند این مشکل بیشتر به دلیل بررسی و آزمایش ناقص این سرویس بوده است. برین توضیح داد: «ما بی شک در تولید تصویر خراب کرده ایم. فکر می کنم دلیل عمده آن عدم انجام آزمایش های جامع بوده است». پیش از این نیز گوگل علت مشکلات نژادی در تولید تصاویر این هوش مصنوعی را توضیح داده بود.